

Voorzitter,

Voor zover ik nu kan inschatten, zijn dit voorlopig mijn laatste Algemene Beschouwingen. Een mooi moment dus om terug te kijken. Ik kijk terug op drie jaar waarin we als gehele raad goed samen hebben gewerkt, waarin het samenspel tussen raad en college verbeterd is en waarin we als raad meer aan de voorkant hebben gestuurd.

Ik kijk ook terug op drie jaar waarin we onszelf hebben laten gijzelen door de onzekerheid over de financiële bijdragen vanuit het Rijk. We zijn veel tijd bezig geweest met het praten over mogelijke bezuinigingen en te weinig met naar voren kijken en het uitzetten van nieuwe lijnen. Afgelopen jaar stond, naast corona natuurlijk, vooral in het teken van de Nieuwe Toekomst. Het heeft ons meer inzicht gegeven en een zero-based begroting, maar terugkijkend had het proces wellicht rustiger en bedachtzamer gekund. Desondanks is er veel bereikt de afgelopen jaren. En deze periode is nog niet voorbij, we hebben nog een jaar te gaan.

Voorzitter, ik wil mijn algemene beschouwingen dan ook gebruiken om stil te staan bij drie punten waarop wij als GroenLinks trots zijn en bij drie punten waar we ons zorgen over maken en waarvan we vinden dat er komend jaar wel een tandje bij mag.

Terugkijken: wat gaat er goed en waar zijn we trots op

Sociaal Domein

Ondanks die financiële onzekerheid en de dreiging van bezuinigingen is het Wageningen gelukt onze voorzieningen en het sociaal domein op peil kunnen houden, iets waar we als Wageningen trots op kunnen zijn. Hoe wij ons Sociaal Domein hebben ingericht, is iets wat voor ons vanzelfsprekend is geworden, maar waar in vele andere gemeenten jaloers naar wordt gekeken.

Veerkracht

Dat doen we als gemeente niet alleen, dat doen we samen met de samenleving. We kijken dan ook trots terug op de veerkracht waarmee de gemeente, maar vooral andere organisaties, met de coronacrisis zijn omgegaan. Denk bijvoorbeeld aan de manieren waarop THUIS en het Vrijwilligerscentrum de maaltijdservice en coronahulp op hebben gezet voor mensen die wel wat ondersteuning konden gebruiken, of de Wageningen Walks.

Ecologisch bermbeheer

Iets anders waar we trots op zijn, dat is het groen van Wageningen. Toegegeven, ik heb hier vaak geklaagd dat veranderingen niet snel genoeg gaan en we zijn er ook nog niet, maar we hebben afgelopen jaar een mooie Visie Buitengebied en een visie op de Eng vastgesteld en onze nieuwe stadsecoloog is voortvarend aan de slag gegaan. Onze vele kilometers berm worden steeds beter beheerd; bloemen kunnen op veel plekken blijven staan. En Park Noordwest is dit jaar geen biljartlaken, maar een mooie afwisseling van gazon en sportvelden en stroken met kruiden en bloemen.

Vooruit kijken: wat kan er beter

En dan vooruitkijkend: waar willen we komend jaar extra op inzetten?

Groen

Laat ik dan maar meteen doorgaan met het groen, want daarover maken we ons ook zorgen. We hebben het voorstel gesteund om te onderzoeken hoe het groenbeheer efficiënter kan. We willen het budget dat we hiermee vrijspelen echter niet bezuinigen, maar behouden om te investeren in het groen en de kwaliteit van de openbare ruimte. Te vaak zien we dat groen de sluitpost is in ruimtelijke ontwikkelingen en dat er onvoldoende budget is om te investeren in robuust groen of om eentonig en afgeragd groen om te vormen naar biodivers groen. Ook is er geen structureel budget beschikbaar

om gekapte bomen te herplanten. Met een veranderend klimaat wordt het nog belangrijker om te investeren in leefbare wijken.

En niet onbelangrijk: de jeugd heeft de toekomst. Wij willen de voorgestelde bezuiniging op het Groene Wiel dan ook terugdraaien. Het gaat om een klein bedrag, maar wel een bedrag waar veel voor wordt gedaan. Het Groene Wiel betreft alle Wageningse kinderen bij duurzaamheid en gaat met ze de natuur in, ook de kinderen die daar met hun ouders niet komen.

Meedoen in de samenleving

Het tweede punt waar we extra op willen inzetten, is dat iedereen mee kan doen. Wageningen wil een inclusieve samenleving zijn. We willen onze inwoners benaderen vanuit vertrouwen en praten met mensen, in plaats van over mensen. We willen dat iedereen mee kan doen. Deze principes zijn mooi, maar komen in de praktijk nog niet altijd goed uit de verf.

Wageningen heeft gelukkig ruimhartige armoederegelingen, toch leven 2800 Wageningers in armoede. 500 daarvan zijn kinderen en jongeren. Dat zijn er 500 te veel. We zijn blij dat we ons armoedebeleid gaan herzien en vinden het goed om te onderzoeken of armoederegelingen effectief zijn, maar hebben er grote moeite mee dat de korting op de regeling chronisch zieken en gehandicapten verdwijnt uit het armoedebeleid. Hoe je het ook went of keert: dit halen we weg bij de kwetsbaarsten in onze samenleving. Liever blijven we dit geld besteden aan het tegengaan van armoede in Wageningen.

Ook zien we dat mensen die voor hulp aankloppen bij de gemeente, lang niet altijd vanuit vertrouwen worden benaderd. Dit ligt niet altijd aan de gemeente, maar vervelend is het wel. Wie gebruik wil maken van ondersteuningsregelingen, moet vaak een bureaucratisch circus doorlopen, waarin veel informatie gevraagd wordt, die vaak ook meerdere keren aangeleverd moet worden. Kan dit niet efficiënter en gebruiksvriendelijker? En bij ondersteuning door Compleet Mensenwerk wordt niet goed genoeg gekeken welke kwaliteiten iemand in huis heeft en wat het best bij iemand past. Bij de behandeling van het A-dossier Goed Werk zullen we hier in elk geval goed op letten.

Ook vinden we het belangrijk dat inwoners van Wageningen goed mee kunnen doen in ruimtelijke processen. Hier is de afgelopen jaren al veel in verbeterd, maar te vaak hebben we de indruk dat inwoners aan de start van een proces al 3-0 achterstaan op een projectontwikkelaar. Nu we meer en meer gaan werken in de geest van de omgevingswet, vrezen we dat goede participatie te veel af gaat hangen van de opstelling van een projectontwikkelaar. Om ook inwoners goed in stelling te brengen, moeten we als gemeente meer sturen op participatieprocessen en borgen dat de inbreng van inwoners goed wordt meegenomen.

Cultuur

Zelf dansen, muziek maken of beeldende kunst maken is een belangrijke vorm van persoonlijke expressie. Anderen daarvan mee laten genieten biedt een kans op ontmoeting en kan een trekker zijn voor de binnenstad. Culturele expressie is bovenal voor iedereen van belang voor de ontwikkeling van een gezonde en creatieve geest. Er moet dan wel goede ondersteuning zijn. Dat vraagt om plekken om te kunnen oefenen en de beschikbaarheid van een breed scala aan docenten en andere ondersteuners.

Met het wegvallen van Uitas als oefenruimte en concertpodium, en 't Venster als educatiecentrum is een gat geslagen in het Wageningse culturele leven. Het cultuuractieplan wil gelukkig niet terug naar dat wat geweest is, maar geeft een nieuwe invulling aan de behoeften uit de samenleving. Het biedt kansen om meer leven in de Wageningse brouwerij te brengen. We willen dit plan omarmen, maar ook ruimte geven om het door te laten groeien. Het cultuurbureau is wat ons betreft een heel mooi condensatiepunt en we willen daar extra middelen voor vrijmaken.

We vinden dat Wageningen ook meer werk moet maken van haar cultuurhistorie. We willen wat gebouwd Wageningen mooi maakt, de oude gebouwen en elementen, vestingwerken, stadsgracht en monumentale bomen, parken etc. beter beschermen, herstellen en gebruiken om Wageningen op de kaart te zetten. Dit moet zijn weerslag vinden in de omgevingsvisie bebouwde kom. En eigenaren van monumenten moeten ondersteund worden bij het verantwoord verduurzamen van hun pand.

Slot

Voorzitter,

Toen het college de kadernota presenteerde, was nog niet duidelijk dat het Rijk de gemeenten tegemoet gaat komen voor de tekorten op de jeugdzorg. Inmiddels heeft het kabinet de knip getrokken voor 2022 en als het goed is, is er voor 1 juli duidelijkheid over hoe we hier in meerjarig perspectief mee mogen omgaan. In dat licht hoeven we niet uit te gaan van het zwaarste scenario en zijn extra ombuigingen en een extra OZB-verhoging niet nodig. Wij zullen ook met voorstellen komen om de bezuinigingen op groen en het beheer van de openbare ruimte, het Groene Wiel, Welsaam het het armoedebeleid terug te draaien en een voorstel om extra budget uit te trekken voor de realisatie van het cultuuractieplan.